

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 29.05.2017

Dykkar ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (oppgje ved svar):
2017/4199

Saksbehandlar:
Johan Danielsen

Avgjerd i klagesak - klage på avslag på søknad om løyve til utsetting av japanlerk i Forsand kommune

Miljødirektoratet opprettheld Fylkesmannen i Rogaland sitt vedtak frå 04.04.2016 om å gi Vestskog v/Brynjulf Fossan løyve til utsetting av japanlerk i Forsand kommune. Miljødirektoratet finn at utsetting av japanlerk på dette arealet med dei vilkår som er gitt, ikkje gjev for store uheldige verknader på naturmangfaldet. Klagar får ikkje medhald.

Vi viser til klage frå Naturvernforbundet, SABIMA og WWF Norge på Fylkesmannen i Rogalands vedtak av 04.04.2016. Klagesaka ble sendt til direktoratet frå Fylkesmannen i brev av 18.04.2017.

Sakas bakgrunn

Fylkesmannen i Rogaland ga i vedtak av 04.04.2016 Vestskog v/Brynjulf Fossan løyve til utsetting av 3500 planter av japanlerk (*Larix kaempferi*) til skogproduksjon på 22 dekar skogsmark på gnr./bnr. 41/5 i Forsand kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7. Det er søkt om utplanting på 20 daa fordelt på fire felt. Seinare oppmåling av feltet hjå fylkesmannen viser at det er på om lag 22 daa.

Naturvernforbundet, SABIMA og WWF Norge (klager) har i brev av 27.04.2016 klaga på fylkesmannens vedtak.

Merknader frå klager

Klagen er grunngjeven slik:

- Japanlerk er feilplassert i Svartelista til Artsdatabanken med LO-låg risiko, ettersom den er svært lik europalerk med SE-svært høg risiko.
- Det er ikkje oppgjeven kva for art lerk som vart bruka i førre omlaup med skog og om denne arten har spreidd seg.
- Det er store naturverdiar i områda kring utplantingsområdet, mellom anna kjerneområde for regnskog.
- Goldmose er i Noreg berre funnen på lokalitetar knytt til Uburen i Forsand.
- Det vil vere uråd å fjerne frøplanter av lerk i fjellsida sør for plantefeltet.
- Klimaeffekten av å plante japanlerk er ikkje monaleg større enn om det plantast stadeigne treslag.

Fylkesmannen sine vurderingar

Fylkesmannen har i sitt vedtak av 04.04.2016 vurdert søknaden etter prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12. Vilkåra for klage er oppfylt både når det gjeld klageinteresse og klagefrist. Fylkesmannen

Postadresse: Postboks 5672, Sluppen, 7485 Trondheim | Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no | Internett: www.miljodirektoratet.no | Organisasjonsnummer: 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo |

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

viser i sitt vedtak av 04.04.2016 til DN-utredning 8-2012 om spreiring av frø frå sitkaplantingar og til norsk svartelisting av arten. Fylkesmannen finn ikkje naturverdiar i utplantingsområdet, men viser til naturverdiar rundt utplantingsområdet:

- Uburen, nordvendte kystberg og blokkmark, regnskogslokalitet, avstand 0 meter, svært viktig naturtype med rødlisteartene: goldmose (CR), sylmose (EN), praktlav, pigghinnemose, grå buktkrinslav (alle VU), kystblåfyllav, skoddelav, øygardsmose, kløfthinnemose, faksjøkelmose, hodeskoddelav, liten praktkrinslav (alle NT), samt heimose, vingemose, småhinnemose, gullhårmose og purpurmose (alle ansvarsarter).
- Uburen nordaust, gammal boreal lauvskog, avstand 0 meter, viktig naturtype, med ask (VU), samt heimose, vingemose, skjerfmose, bergljåmose, småhinnemose, gullhårmose, grannkremose og purpurmose (alle ansvarsarter).

Fylkesmannen nemner vidare ytterligare 24 lokalitetar med raudlistearter frå 220 meter til 2 km frå plantefeltet, samt 3 lokalitetar med svært viktige og viktige naturtypar 220 meter til 1,8 km frå plantefeltet.

Fylkesmannen si vurdering er at denne utplantinga ikkje gjev vesentlig endring av frøpresset i området og slik ikkje er i strid med nml. § 10 (samla belastning).

I førebunde klagesakshandsaming legg fylkesmannen vekt på at et løyve etter denne forskrifta ikkje opphevar andre lovar og forskrifter som skoglova, naturmangfaldlova og forskrifter til disse. Det leggst vekt på nml. § 28 om krav til aktsemd og dei vilkåra som er gjevne i løyvet.

Fylkesmannen finn at japanlerk gjev akseptabelt resultat i høve til forholdet mellom fare på skade på naturverdiane og den samfunnsmessige nytta, jf. nml. §§ 12 og 14.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Vurdering av løyve til utsetting, skal omsynet til uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 7 første ledd vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfaldlova (nml.) § 14. Prinsippa i nml. § 8 til 12 leggst til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml. § 7.

Kunnskap om Japanlerk

Denne kunnskapen er henta frå Artsdatabankens risikovurdering: Japanlerk krev mykje lys og har spreidd seg lokalt på opne areal nær etablera bestand. Det er likevel usikkert kor mykje av dette som bidrar til rekruttering av vaksne tre ettersom japanlerk er utsatt for viltskader og snøbrekk. Japanlerk er resistent mot lercekreft (Børset 1985). Den etablerer seg i liten grad i slutta skog, slipp mykje lys ned til feltsjiktet, spreier seg lite og utgjer neppe økologisk risiko.

Grensa for kortdistansespreiing er i DN-utredning 8-2012 funnet til å være 80 meter med ei maksimal observert forynging på inntil 2100 unge plantar pr. dekar. Spreiingsdistanser er i same rapport estimert opp til 2422 meter ved vindhastighet 10 m/s og 4844 meter ved 20 m/s.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet legger vekt på disse forholda:

- Utplantingsområdet ligger i et landskapsrom med fleire viktige naturverdiar innanfor den avstand japanlerk kan spreiest til frå utplantingsområdet, både kortdistansespreiing og estimert fjernspreiingsavstand.
- Området kring utplantingsområdet har mange plantefelt med utanlandske treartar.
- Japanlerk har status LO, låg risiko i Svartelista.

Det er ikkje kartlagt særskilde naturverdiar i utplantingsområdet som er eit tidlegare plantefelt som er avverka. Området kring utplantingsområdet er godt undersøkt og vi har nok kunnskap til å ta ei kunnskapsbasert avgjerd, jf. nml. § 8. Vi finn ikkje grunn til å legge avgjerande vekt på føre-var

prinsippet i denne saken, jf. nml § 9. Samla sett er dei mange og viktige naturverdiane nær utplantingsområdet potensielt utsett for betydeleg samla belastning i form av plantefelt med norske og utanlandske treslag og kraftline, jf. nml. § 10. Gran er i høve til fleire naturverdier i dette området, peika på som eit alvorleg trugsmål og eit plantefelt med gran er tilrådd teken ut på ein skånsam måte i forbindelse med naturtypekartlegging. I denne saka vurderer vi derfor at japanlerk som ikkje har like tette kroner vil vere til mindre skade for dei aktuelle naturverdiane. Omsynet til andre samfunnsinteresser som verdiskaping er vurdert, jf. nml. § 14 og vi finn at dei saman med naturverdiane i denne saka gjer at vi stør fylkesmannen sin konklusjon i saka. Vilråa som gjeld hindring av spreing av japanlerk må overhaldast nøye.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Fylkesmannen i Rogaland sitt vedtak av 04.04.2016, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Vestskog v/Brynjulf Fossan får løyve til utsetting av 3500 planter av japanlerk (*Larix kaempferi*) til skogproduksjon på 22 dekar skogsmark på gnr./bnr. 41/5 i Forsand kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Med omsyn til alle dei viktige naturverdier i områda rundt og helt inntil utplantingsområdet set vi i tillegg til vilråa sett i utsettingsløyvet av 04.04.2016 frå fylkesmannen disse vilråa:

- Overvaking av konglesetting skal skje årleg frå og med plantefeltet er 20 år gammalt.
- Konglesetting skal registrerast og innarbeidast i plan for oppfølging av plantefeltet/internkontroll.
- Frå og med første registrerte konglesetting skal områda innanfor dei to næraste naturtypeområda Uburen og Uburen nordaust kontrollerast for spreing av lerk kvart fjerde år, utanom desse skal slik kontroll skje innanfor 200 meter.
- Ved eventuelt sal eller overdraging av eigdommen skal ny eigar varslast om dette løyvet med vilkår.

Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikkje klages vidare, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Helsing

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - vel digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte- Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Finnmark / Finnmárkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Brynjulf Fossan	Fossanvegen 372	4110	FORSAND
Vestskog v/ Eivind Kvinlaug	Kvernelandsvegen 435	4346	BRYNE